

افسانه شعرها

گردآوری و ویرایش

حمید رضا خزاعی

انتشارات ماه جان

مشهد ، ۱۳۸۵

خزاعی ، حمید رضا ، ۱۳۳۴ -
افسانه شعرها / حمید رضا خزاعی . - مشهد : ماه جان ، ۱۳۸۵
۵۲۰ ص . : مصور .
فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا
ISBN ۹۶۶ - ۸۳۰۷ - ۱۴ - ۰۸
۱. افسانه هار قصه های ایرانی . ۲. افسانه شعرها - - ایران . الف . عنوان .
۳۹۸ / ۲۲۹۰۵۵ PIR ۳۹۹۳ / ۴۳۰۹
کتابخانه ملی ایران
۳۵۱۲۷ - ۸۲ م

پروہندہ مردم شناسی

نشر ماہ جان

مشہد، شہرک ابوذر، بلوک ۱۲۳، واحد ۵

تلفن و فاکس ۳۸۱۰۵۹۴

ہمراہ : ۰۹۱۵۳۱۸۰۷۲۵

نشانی اینترنٹ : www.mahjan.com

پست الکترونیکی : info@mahjan.com

شعر افسانہ ہا

حمید رضا خزاہی

چاپ اول : پاییز ۱۳۸۵

نسخہ ۲۰۰۰

طرح روی جلد : حمید مقدم

لیتوگرافی : مشہد اسکنر

چاپ : دقت

شابک : ۸-۱۴-۸۳۰۷-۹۶۴

ISBN : 964-8307-14-8

ای . ای . ان : ۰۸۰۷۱۰۸۳۰۷۱۰۸۹۶۴۹۷۸

EAN : 9789648307146

افسانه شعرها نوعی از افسانه هستند که به صورت «نثر - دوبیتی» روایت می‌شوند. در این نوع افسانه راوی دوبیتی‌ها را به صورت آواز می‌خواند و نغمه‌ی به کار برده شده معمولاً در مقام دشتی است.

در این نوع افسانه‌ها، دوبیتی‌ها از زبان قهرمان افسانه و یا از زبان راوی برای توصیف قهرمان یا واقعه خوانده می‌شود.

شعر افسانه‌ها در همه جای ایران روایت می‌شوند اما در مناطق فارسی زبان از تنوع و تعدد بیشتری برخوردار است. این نوع افسانه‌ها اصولاً با منظومه‌های حماسی قومی چون حماسه‌های ترکی، کردی، بلوچی و ... تفاوت دارد این نوع افسانه‌ها متاخرتر از منظومه‌های حماسی هستند و تنها شباهت این دو صورت در این است که افسانه شعرها همانند افسانه‌های عامیانه نباید حتماً پایان خوشی داشته باشند.

وجه برجسته و مشترک این نوع افسانه استفاده از شعر است. شعر پیش‌گویی می‌کند و شاعر قدرتی جادویی دارد. در بیشتر این افسانه‌ها فراق پابرجاست و وصل به کوتاهی یک ترانه است. شاعر گویی با دنیای ورای این جهان خاکی ارتباط برقرار می‌کند و مردم دعای او را مستجاب می‌دانند.

پژوهشگر پسر تلاش حمید رضا خزاعی در کتاب حاضر افسانه شعرهایی را که در طول چندین سال پژوهش میدانی از سطوح

مختلف استان خراسان گرد آورده است را در قالب مجموعه‌ای که در
نوع خود منحصر به فرد است پیش چشم خواننده می‌نهد .
پژوهشکده مردم شناسی امیدوار است مشارکت در چاپ این کتاب
سرآغاز فعالیت تازه‌ای در گستره ادبیات شفاهی ایران باشد .

محمد میر شکرای
رئیس پژوهشکده مردم شناسی
پاییز ۱۳۸۵

فهرست افسانه‌ها :

۱۳	 مغول دختر
۴۷	 هارف
۹۳	 حسینا
۱۰۷	 باقر و گل اندام
۱۲۹	 سیه‌مو و جلالی
۱۵۷	 ابراهیم ادهم
۱۸۵	 عارف
۲۱۳	 غریب و شاه صنم
۲۲۷	 بلبل سرگشته
۲۳۵	 حیدر بیک
۲۴۹	 خال گردن
۲۵۹	 آفتابه طلا ، آفتابه نقره
۲۶۷	 دختر خیاط
۲۷۷	 نی‌نواز
۲۸۷	 حسینا و شهربانو

۳۱۱	 خانم فرلیک
۳۱۹	 عباس و زهرا
۳۳۷	 گنجشک قباپوش
۳۴۳	 گنجشک سوداگر
۲۴۹	 یزن لالا
۳۵۵	 گنجشک و کالک
۳۶۱	 هر و شلر
۳۶۹	 گیس گو
۳۷۳	 افسانه‌ی نجما